

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton

Tudós a maga helyén.

Az igazán eredményes, alkotó munka feltétele, hogy mindenki azon a helyen töltsse be élethivatását, amelyre a benne szunnyadó tehetség leginkább képessé teszi.

Mikor valaki eléri, hogy erre a helyre jut, egy élet vágya teljesült, amelyből nemcsak az egyénnek lesz haszna, hanem talán még nagyobb mértékben a köznek.

Herepei János, a „Minerva” Irodalmi és Nyomdai Müintézet főtisztviselője érte el életének ezt a célját most, amikor Sfántul Gheorghen a Székely Nemzeti Múzeum igazgatói állását foglalta el.

Herepei Jánosról írunk kell ebből az alkalomból lapunk vezetőhelyén, mert ő az az ember, akit becsületességéért, páratlan szívjóságáért, szerénységéért, nagy tudásáért mindenki szeret, mindenki becsül. Herepei éppen ezen tulajdonságaiért hivatott nagy feladatok elvégzésére.

A Székely Nemzeti Múzeum igazgatóválasztmánya böles elhatározásról tett tanubizonyosságot akkor, amikor Herepei Jánost meghívta erre a díszes állásra, melyre nála megfelelőbbet nem is találhatott volna.

Az ut, amíg Herepei János eddig eljutott, elég hosszú volt.

Herepei János történelmet tanult az az egyetemen. Az egyetem régészeti intézetének tanársegédje volt.

A sors ugy akarta, hogy szépen induló pályája megszakadt és a „Minerva”-nál ka-

pott főtisztviselői állást. Az a tizenöt év, amit ott töltött, a legjobb bizonyossága Herepei János páratlan munkaképességének, akaraterjének, lankadatlan szorgalmának. Az egész embert lekötő, az ő vágyaival, céljaival teljesen elmentés munkát is nagy szeretettel végezte, feletteseinek, összes munkatársainak osztatlan megbecsülését, tiszteletét, szeretetét érdemelte ki. Tudom, hogy a „Minerva” vezetősége, minden munkása fájlalja távozását, de boldog, hogy Herepei János végre elérhette élete célját.

Amellett a nagy munka mellett, amit ott végzett, sohasem volt teljes pihenése. Dolgozott a lelke által parancsolt munkákon a pihenésre szánt idő alatt.

Nevelt tanítványokat; kis diáktól fel az idősebb emberekig. Van köztük olyan is, aki Herepei János tanításai, buzdításai segítségével nagyértékű régészeti gyűjteményt alapított.

A Cluj-belvárosi egyházközség templomát — ahol édesapja, a galambösz Herepei Gergely lelkész volt, — annak történetét senki sem ismeri jobban, mint ő.

Összeállította papjainak sorozatát is a messze multba visszamenőleg.

Ő ismeri legjobban a Cluj-i református egyházközség levéltárát.

Kevesen ismerik ugy a Cluj-i temetőt, annak minden egyes régi sirkövét, mint ő — Herepei Jánosnak a temető sirkövei egy tör-

ténelemkönyv lapjai voltak. Olvasott belőle.

A Cluj-i Ref. Leánygimnázium épülete, a Turda-i hasadékban az Erdélyi Kárpát-Egyesület menedékháza alapfalainak ásásánál értékes régészeti anyagot gyűjtött.

A Kárpát-Egyesület nagyértékű néprajzi muzeumának hűséges igazgatója, annak érdekében költöztetésénél, rendezésénél is emberfeletti munkát végzett sokszor beteg is.

A Református Kollégium régipénzgyűjteményét rendezte, levéltárának is *Herepei János* volt a rendbeszedője, gondozója. Itt is, mint tudományának minden területén sok új, igen értékes adatot köszönhetünk lankadatlan szorgalmának.

Végzett a *Muzeum-Egyesület* megbízásából is nagyjelentőségű kutatásokat.

Tartott előadásokat, sok tudományos írása jelent meg folyóiratokban.

És senki sem fordulhatott úgy *Herepei János*hoz, bármilyen történelmi kérdésben, főképpen családtörténeti kérdésekben, régipénzek meghatározása tekintetében, hogy ne

teljesítette volna azt a lehetőség határain belül.

Mindenki, aki csak egyszer is beszélt *Herepei Jánossal*, benne egy nagy szívjóságu, páratlan tudásu embert ismert meg, aki minden ezen fényes tulajdonságok mellett szerénységével az igazi ember mintaképét állította elének. Mi, jó barátai, pedig boldogak voltunk és leszünk, ha az oklevelek és muzeumok utvesztőjéből közénk jött és közénk fog jönni, vagy mi mehetünk hozzá, hogy nemes egyénisége társaságában megnyugvást, szellemi üdülést találjunk.

Ime ez az ember *Herepei János*, akinek — most, mikor élete céljának útjára lép, — kívánunk minden jót a Mindenhatótól. A *Székely Nemzeti Muzeum* örállóitól, mindenkítől, aki ennek a messze földön híres intézménynek ügyét szívén viseli, azt kérjük: mint egy ember álljanak *Herepei János*, az új igazgató mellé, hogy ő végezhesse a reá váró nagy, szép munkát a muzeum érdekében.

Dr. Tulogy János.

Mária királyné utolsó útja.

A 4-es buszárezred tisztjei vállukon viszik a nagy királyné koporsóját.

Hogyan akarják megoldani Csehszlovákban a nemzetiségi kérdést?

Bármennyire cáfolja a csehszlovák kormány a nemzetiségi törvénynek a lapokban megjelent szövegét, minden cáfolat dacára megállapítható, hogy a lapok azt a szöveget közölték, amelyet valóban a csehszlovák kormány készített. Midőn a tizenhárom fejezetből álló szabályzat nyilvánosságra jutott, a német lapok valóságos pergőtűzet indítottak az új csehszlovák nemzetiségi statutum ellen és azt irták arról, hogy az félmunka és egyáltalában nem elégíti ki a szudéta-németek követeléseit. Ekkor jelentek meg a hivatalos cáfolatok, amelyek erőtlenekek és csak azt sejtetik, hogy a csehszlovák kormány a már elkészült tervezetben is módosításokat és javításokat eszközölhet.

A „Magyar Nép“ olvasóit közelről érdeklí a csehszlovákiai nemzetiségi statutum, amely a jövőben a Csehszlovákiában élő kisebbségek életét és jogait szabályozni fogja. Az első fejezet kimondja, hogy a csehszlovák állam minden polgára teljes jogu egyenlőséget élvez, nemzetiségre való tekintet nélkül. Nem lehet megbizhatatlannak minősíteni, polgári vagy nemzetiségi jogaiban megesorbitani senkit csak azért, mert más nyelvhez, fajhoz, vagy valláshoz tartozik. A második fejezet szerint minden tizennyole évét betöltött polgárnak joga van bármely nemzetiség kötelékébe lépni, nemzetiségi hovatartozásán változtatni s azt a hatóságoknak joga van bejelenteni. A harmadik és negyedik fejezet arról szól, hogy hat hónaptól egy évig terjedő börtönnel büntetendő vétséget követ el az, aki fenyegetéssel próbál bármilyen állampolgárt rábírni arra, hogy más nemzetiségűnek vallja magát, mint amilyen nemzetiségű 18 éves koráig volt, vagy más iskolába járassa gyermekét, mint amilyenbe akarja.

Az ötödik fejezet szabályozza, hogy a nemzetiségek milyen szerepet töltenek be a közhivatalokban. Megállapítja, hogy nemzetiséglakta területen az illető nemzetiség köréből nevezhető ki és választhatók meg a közigazgatás tisztviselői. Más nemzetiségű csak abban az esetben alkalmazható, ha az illető nemzetiségből elegendő erre a célra nem jelentkezik. A további fejezetek a köz-

gazdasági, társadalmi és közigazgatási téren biztosítják a nemzetiségek számára az arányos, illetőleg kizárólagos elhelyezkedési lehetőséget és szabad tevékenységet. A nyolcadik fejezet a kulturális önkormányzatról rendelkezik. A kilencedik fejezet szabályozza a hivatalokban való nyelvhasználat ügyét. Mindenki a hivatalokban szabadon használhatja anyanyelvét és ugyanez a fejezet gondoskodik arról is, hogy a kisebbségi nyelvek milyen mértékben nyernek alkalmazást az állami közigazgatásban. A tizenharmadik fejezet előírja, hogy ötven képviselő és huszonöt szenátor kérésére össze kell hívni a nemzetgyűlést.

A nemzetiségi statutum a legkisebb részletekre kiterjed és érdekes, hogy a németek és különösen a szudéta-németek az új törvénnyel egyáltalában nincsenek megelégedve. A német lapok rendkívül éles hangon írják az új törvénytervezetről, kilátásba helyezik azt, hogy a szudéta-németek nem fogják elfogadni az új statutumot és a legélesebb harcot fogják folytatni annak a törvényhozási szentesítése ellen. Az angol lapok is rendkívül hüvösen írják a csehszlovák statutumról, s hogy a kiobbant ellentéteket eloszlassák, lord Runciman, volt kereskedelemügyi minisztert küldték Csehszlovákiába, hogy ott a békéltető és kiegyenlítő szerepet játssza. Rendkívül érdekes és figyelemreméltó, hogy maga a csehszlovák kormány is hivatalos cáfolatot adott ki, amelyben hangoztatja, hogy a nyilvánosságra juttatott statutum még nem végleges, azon sokféle változás és módosítás fog történni és elhamarkodott a statutum ügyében minden állásfoglalás. Mindezekből az állapítható meg, hogy a csehszlovák kormány még nem mondotta ki a döntő szót, hajlandó arra, hogy az új törvénytervezeten jelentős változtatásokat eszközöljön meg.

A németek és a szudéta-németek különösen kifogásolják azt, hogy az új törvényben a szudéta-németek és a többi kisebbségek részére beígért önkormányzat nincs teljesen körvonalozva és a teljes önkormányzat helyett csak kulturális kormányzatot helyez kilátásba az új nemzetiségi törvény. Egv német

újság többek közt azt írja, hogy a szudétanémetséget most nem lehet azzal kielégíteni, hogy a jelenleginél jobb bánásmódot ígérnek neki, mert nem hajlandó lemondani arról a követelésről, hogy a csehekkel egyenjogú nemzet legyen Csehszlovákiában.

Mindenesetre bennünket rendkívül közelebről érdekel a csehszlovák nemzetiségi tör-

vény körül fellángolt harc. Különösen érdekel az, hogy milyen lesz a végső formába öntött nemzetiségi törvények egy dolog bizonyos, hogy a nemzetiségek ügye európai kérdéssé nőtt nemcsak Csehszlovákiában, hanem mindenütt, ahol kisebbségek élnek, előbb-utóbb ki kell elégíteni a különféle nemzetiségek jogos igényeit.

• Külföld.

Anglia és a háború. Wallace, angol államtitkár nagy beszédet tartott, amelyben érdekes kijelentést tett arról, hogy Anglia milyen okok miatt lépne háborúba. Az államtitkár szerint Anglia háborúba lépne, hogyha az angol birodalom védelmét szolgáló és életbe vágyóan fontos összekötő utvonalat kellene, hogy biztosítson. Háborút kezdene továbbá Anglia, ha nemzetközi kötelezettséget kellene, hogy teljesítsen, vagy pedig a népszövetségi tagság alapelveinek védelmére kellene kelnie. Végül kijelentette az államtitkár, hogy Anglia minden olyan esetben háborút kezdene, hogyha valamely állam az angol érdekeket komolyan megsértené.

Az államtitkár beszédéből kitűnik, hogy Anglia mindenképpen kész arra, hogy érdekének védelmében fegyveresen lépjen fel. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy Chamberlain, angol miniszterelnök az angol Alsóházban az angol hadsereg felépítéséről beszélt. Az angol miniszterelnök kijelentette, hogy Anglia hadserege teljes biztosítékot nyújt arra vonatkozólag, hogy a birodalmat bármilyen oldalú támadás ellen meg tudja védeni. Kijelentette a miniszter-

elnök, hogy a nagy erőt Anglia csak védelemre fogja használni, hogy biztosítsa a világbékét.

Elsimulóban van az orosz-japán viszály. A mandzsu határon keletkezett orosz-japán viszály elsimulóban van, mert mind a két kormány nagy engedékenységet tanúsít az ügyben. A csapatszállításokat mind az oroszok, mind a japánok megszüntették és abbahagyták az erősítési munkálatokat is. A japán kormány a határviszály keletkezéséről hivatalos jelentést adott ki. A jelentésből kitűnik, hogy 300 orosz katona átkelt az Ussuri folyón, amely a határt jelzi. A katonákat négy ágyunaszád védte. A folyón átkelt szovjet-katonaság elfoglalt két falut. A japán csapatok ellentámadásba kezdtek és ötórai harc után visszaverték az oroszokat. Amint az elmondottakból kitűnik, Japán és Szovjet-Oroszország között a helyzet nagyon feszült volt és így nagy meglepetést keltett a nemzetközi politikában, hogy a villongást sikerült békésen elintézni.

Közölték Berlinből és Rómával a párizsi megbeszélések eredményét. Az angol királyi pár párizsi látogatása alkalmával, mint közöltük, az angol és francia államférfiak fontos politikai megbeszéléseket folytattak. A megbeszélések eredményeiről az olasz és német kormányt hivatalosan értesítették.

Japán győzelem a távolkeleti háborúban. A távolkeleti harctéren a hadiszerecsé a japánok mellé állott. A japán csapatok egy hadászatiilag fontos várost elfoglaltak és ennek következtében a kínai hadsereg nagy szakaszon visszavonulóban van. A japánok vesztesége a harcokban jelentéktelen, a kínaiak azonban nagyon sok halottat, sebesültet és hadifoglyot veszítettek.

Átszervezik a francia hadsereget. A francia hadsereget teljesen újjászervezik. A nyugdíjazási korhatárt tábornokoknál 65 évről 62 évre szállítják le. A vezérkari főnök személye is meg fog változni.

Szovjet katonai tanácsadók Kinában. Közöltük lapunkban, hogy a német katonai tanácsadók Kinából eltávoztak. Helyettük husz szovjet-orosz tanácsadó érkezett Hankauba. A tanácsadókkal együtt kétszáz szovjet repülő és műszerész is utazott Kinába. Kinába szakszerűen tart Szovjet-Oroszország felől a fegyverek és löszerek szállítása.

Szörnyű bombarobbanás Haiffában. Haiffában borzalmas bombamerénylet történt, amely méreteiben felülmúlja az összes eddigi merényleteket. Ismeretlen merénylők a város arab negyedének piacán bombát dobtak el olyan időben, amikor a piacon legnagyobb

volt a forgalom. A merényletnek ötvenkét ember esett áldozatul. Egész Palesztinában tovább tartanak a merényletek és a zsidók és arabok közötti villongások. A helyzet annyira elmérgesedett, hogy a Haiffa felé haladó gőzhajók, a városban uralkodó feszültség miatt, megváltoztatták utirányukat.

Az angol kormány közvetíteni fog a cseh és német kormány között. Chamberlein, angol miniszterelnök és Halifax külügyminiszter beható tárgyalásokat folytattak a német és csehszlovák ellentét ügyében. A két államférfiu számolt azzal a körülménnyel, hogy a prágai tárgyalások esetleg teljesen sikertelenek lesznek. A németek és a csehek nem fognak egymással megegyezni. Erre az esetre Anglia vállalni fogja a közvetítő szerepet. Még pedig olyan módon, hogy az érdekelt hatalmakat Londonba értekezletre fogja összehívni. Az angol újságok részletesen foglalkoznak ezzel a tervvel és ezt egybekapcsolják egy általános európai béketerv megszületésének kérdésével. Rámutatnak arra, hogy az angol-német barátsági szerződés nagyban elősegítene a béke művét. Arról is írnak az angol újságok, hogy a fentemlített, időszerű kérdések rendezésével kapcsolatban az angol kormány esetleg még arra is hajlandó volna, hogy Németországnak bizonyos gyarmatokat visszaadjon. — Egyébként, mint lapunk előző számában jeleztük, Hitler kancellár szárnysegéde londoni útjával kapcsolatban fontos megbeszéléseket folytatott és a jelek szerint kedvező válasszal tért vissza Berlinbe.

A helyzetet nagymértékben javította, hogy Henlein, a szu-

**JO SAJTOT CSAK JO TEJOLTOVAL
LELET KÉSZITENI.**

A „SCHWEIZI TEJOLTO”

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névre. Gyártja **UFAROM**
(volt **EGGER & Co.**) R.-T. Vegyészeti gyár **CLUJ.**

Ugyanott kapható a **„Sajt-készítés Kézikönyve”**
15 lei előzetes beküldése ellenében.

deta-németek vezére, megértő nyilatkozatot tett. Egy angol újságnak a következőket jelentette ki:

„Teljesen kizárt dolog, hogy a szudeta-német kérdés miatt háboru törhetne ki Európában. A megoldás halogatása azonban kétségtelenül súlyos következményekkel járhat. Mi nem akarjuk a háborút. De a teljes önkormányzatnál kevesebbet sem fogadhatunk el. A honvédelmet és a külpolitikát átengedjük a központi kormánynak. Mi nem akarunk Németországhoz csatlakozni és nem vagyunk a cseh állam ellenségei, mert mindenkor tanubizonyságát adtuk annak, hogy hűséges polgárai vagyunk Csehszlovákiának.”

Egyébként, mint lapunk mai számának egyik hosszabb cikkében beszámolunk, a nemzeti-ségi törvényjavaslat elkészült. Sajnos, a javaslat nem elégíti ki mindenben a nemzetiségek kívánságait.

Mussolini újabb terve. Párizsi újságok híradása szerint a magyar államférfiak olaszországi látogatása rendkívül érdekes terv felvetésére adott alkalmat. Mussolini elképzelése szerint Magyarország összekötő kapocs lenne a balkáni és a balti államok között.

Runciman lord küldetése. A szudeta-német kérdésben, mint lapunk más helyén jeleztük is, Anglia gyors és megnyugtató

megoldást akar elérni. A cél érdekében Runciman lord, volt angol kereskedelemügyi miniszter külön megbizással Prágába érkezett és a cseh kormánnyal beható tárgyalásokat kezdett a kényes ügyben. Hír szerint abban az esetben, hogyha a csehszlovák kormány a szudeta-németekkel nem tudna megegyezni, az angol kiküldött a maga részéről külön megoldási javaslatot fog előkészíteni. A francia újságok örömmel fogadták az angol lord küldetését, mert ettől a helyzet tisztázását várják. Remélik, hogy az angol beavatkozás siettetni fogja a vitás kérdések békés rendezését.

Runciman lord elutazása előtt a következő nyilatkozatot tette:

„Magam is feszült érdeklődéssel tekintek a prágai utam elé. Súlyos kérdéssel állunk szemben. Küldetésem minden valószínűség szerint hosszabb időt fog igénybe venni és tolmácsot is viszek magammal, mert csak a német nyelvet beszélem. Prágában egyébként még a háboru előtt jártam és akkor hosszas megbeszélést folytattam Masaryk Tamással. Érdemben még nem nyilatkozhatom a közeli tárgyalásról, de azon leszek, hogy előítélettel mentesen minden erőmet latba veessem az ügy érdekében.

Terjesszük a Magyar Népet!

Mária királyné végrendelete.

Az elhunyt Mária anyakirályné végrendeletét és bucsulevelét, amelyet az ország népéhez intézett, nyilvánosságra hozták. A végrendelet különböző vagyoni intézkedések mellett az elhunyt királynénak azt az óhaját fejezi ki, Heana hercegnő, Habsburg Antal felesége költözzék haza Romániába. A tulajdonát képező Balcic-i birtokot és kastélyt Károly király öfel ségére hagyta. Többi vagyonát igazságosan osztotta el gyermekei között és megemlékezett alkalmazottairól is. Végrendelete a következő meg ható szavakkal végződik:

— Azt szerettem volna, hogy az onești csatatéren egy kis templomot emeljek s Iaşiban nevem alatt egy diáklányotthonot építsek azoknak a nehéz napoknak emlékére, amelyeket a nagy háború idején ott töltöttem. Nagyon sajnálom, hogy szerény vagyonom nem adott módot kívánságom teljesítésére. Megbocsátok mindazoknak, akik szenvedést okoztak nekem. Kérem mindazokat, akiknek önkéntelenül bánatot okoztam, bocsássonak meg, nem akartam rosszat. Visszavonok minden előbbi végrendeletet. Ehhez a végrendelethez két levelet csatolok, melyeket gyermekeim azonnal halálom után, a temetés előtt bontsanak fel. Ezt a végrendeletet saját kezűleg irtam és kelteztem Balcicban, 1933 július 29-én. *Mária* román királyné.

Az ország népéhez intézett meg ható bucsulevelét az alábbiakban közöljük.

Országomhoz és népemhez! Mikor olvasni fogjátok ezeket a sorokat, én már átléptem a titok, az örök hallgatás küszöbét. Az irántatok érzett szeretet ösztökél arra, hogy a sir csendjéből is megszólaljon mégegyszer hangom. Alig töltöttem be tizenhetedik évemet, mikor közéték jöttem. Fialat és tudatlan voltam, de rendkívül büszke vagyok arra, hogy angol nőnek születtem. De mikor új népemét magamhoz öleltem, igyekeztem jó románna válni. Eleinte nem volt ez könnyű. Idegen országban, egyedül az idegenek között. Kevesen vannak, akik meg tudják érteni, milyen nehéz az az út, amelyet egy idegen hercegnőnek kell megtennie, hogy eggyé váljon országával. Öröm és bánat útján lettem a tietek. Visszatekintve életpályámra, nehéz megmondanom mi volt több, az öröm, vagy a bánat? Azt hiszem, az örömben volt több részem, de a bánat tovább tartott.

Megadattott nekem, hogy nagy szomorúságok és nagy beteljesülések idejét éljem meg népemmel együtt. Egy időben én voltam a vezető, az ösztökélő, aki megőrizte a lobogó lángot a legfeketébb napokban. Most mindezt elmondhatom, mert nem élek már. Ezekben a napokban egy nekem kedves nevet adtatok: „*Mindenki anyjára*”-nak neveztetek s így akarok az emlékezetekben maradni, hogy mindig megtaláljátok a baj és veszély pillanataiban. Később egy olyan idő következett, amikor megfogadtatok, de ez az

anyák sorsa. Elfogadtam ezt is és nem szüntem meg szeretni titeket, bár így nem tudtam olyan eredményesen segíteni, mint azokban az időkben, amikor hittetek bennem. De ezt is elfelejtettem. Annyi ideig voltam körötökben, hogy lehetetlennek tetszik előttem a végleges bucsu gondolata. De minden ember elérkezik utja végéhez. Én is elérkeztem. De mielőtt belépnék az örökkévalóságba, utoljára akarom áldástosztóan felemelni kezemet. Megáldalak szeretett Romániám, örömeim és fájdalmaim országa, szép ország, mely a szívemben éltél. A szép ország, amelynek megértem kiegészítését, amelynek sorát annyi éven keresztül megosztottam, amelynek évszázados álmát én is megálmodtam s végül betöltve láthattam. Légy örökké boldog, légy nagy és becsületes, légy híres a többi nemzetek között, hogy szeressenek és megértsenek. Hiszem, hogy megértettelek titeket. Én nem itéltém, hanem szerettem. Sohasem tetszettek nekem a formaságok, sokszor talán nem vigyáztam eléggé a szavaimra. Szerettem az igazságot s a nap fényében akartam élni, de mindenki úgy él, ahogy lehet s nem, ahogy kívánná. Mikor megemlékezel rólam népem, gondolj egy olyan valakire, aki szerette az életet és a szépséget, aki jószívű volt ahhoz, hogy győzzön s igen szeretett ahhoz, hogy ítéletet mondjon. Semmi vagyonom nincs, amit rátok hagyhatnék. Amit jó szívvel nekem ajándékoztatok, köztetek költöttem el. Megszépitettem azokat a helyeket, amelyeket nekem juttattatok. Ha szép emléketek lesz rólam, ezzel mégis megfizettetek szeretetemért.

Új életre ébresztettem a brani elhagyott kis kastélyt, de Balcic az igazi művem. Itt sikerült valósággá váltanom az álmokat s mivel ez többet jelentett számomra mindennél, megkértem fiaimat, II. Károly királyt, hogy szívemet szállítsák ide és helyezték el a tengerpartra épített Stella Maria-templomban. Testem Curtea de Argeşben, szeretett férjem, Ferdinand király mellett fog nyugodni, de azt kívánom, hogy szívemet az általam épített templom fedele alatt helyezték el. Egy hosszú élet után annyian fordultak szívemhez, hogy azt kívánom, halálom után is jöjjenek el hozzám a liliomos ösvényen, amely annyi örömet szerzett nekem. Ott akarok nyugodni az általam ültetett virágok között. Nem akarom, hogy gyászhelyé váljon ez a hely, hanem ellenkezőleg: őrizze meg azt a békét és varázst, mint amikor életben voltam. Gyermekeimet népem szívébe ajánlom. Halandók, tehát ők is hibázhatnak, de a szívük éppen olyan meleg, mint az enyém volt. Szeressétek egymást, használjátok egymásnak, mert így kell lennie. És most örökre bucsút mondotok néktek! Mostantól kezdve nem tudok többé üzenetet küldeni. De mindenekfelett emlékezzél meg népem arról, hogy szerettelek és utolsó lehetetemmel is megáldalak.

• Ifjerek •

Dragomir Silviu egyetemi tanár lesz a kisebbségi kormánybiztos. Lapunkban közöltük, hogy a kormány kisebbségi kormánybiztosságot szervezett. A hivatal vezetőjének személyére vonatkozólag azonban még nem történt végleges intézkedés. Hír szerint most rendezik ezt a kérdést. Silviu Dragomir, Cluj-i egyetemi tanárt nevezik ki a rendkívül fontos állásra. Dragomir különösen beszél magyarul és a kisebbségi kérdésnek kiváló szakértője. A Goga-kormány alatt vezető állást töltött be a kormányban.

Személyazonossági igazolvány is kell a vasuton való utazáshoz. A vasut igazgatósága új szabályzatot dolgozott ki a vasuton való utazásra. Az új szabályzat szerint minden utasnak, aki a vonatra száll, a jegyen kívül személyazonossági igazolványa is kell, hogy legyen. A négyéven aluli gyermekek, ha a fülkében nem foglalnak el külön helyet, ingyen utazhatnak. Azoknak a gyermekeknek a számára, akik nem töltötték be tizedik életévüket, féljegyet kell váltani.

A prefektusok véleménye alapján adják ki az erdővágási engedélyeket. A földművelésügyi miniszter rendelkezései következtében az erdővágási engedélyeket a jövőben a következő módon adják ki: a prefektus véleményével kell leküldeni az engedélyeket a földművelésügyi miniszterhez. A földművelésügyi miniszter a prefektus véleménye alapján dönt a kérdésben.

Újabb árvízveszedelem Kinában. Kinában nagy esőzések voltak. Az esőzések következté-

ben újabb áradások pusztítottak. Sok várost az árvíz teljesen elzárt a forgalomtól. A Sárga folyó vízszíne állandóan emelkedik és így attól tartanak, hogy újabb veszedelem keletkezik.

Repülőszerecsétlenség Columbia fővárosában. Columbia fővárosában, Bogotában nagy ünnepséget tartottak a város alapításának négyszázéves évfordulóján. Az egyik repülő, amelyik az ünnepélyen csodálatos mutatványokat mutatott be, lezuhant és a közönség közé esett. Negyvenöt ember meghalt, száznegy ember súlyosan megsebesült.

Egyhavi elzárás a román népviselet bírálásáért. Glück Izidor, Brasov-i kereskedelmi utazó a vonatban, csángók előtt azt a kijelentést tette, hogy a csángók viselete a többségi nép viseletéhez hasonlít és így nem magyaros. A csángók szerényen tiltakoztak az utazó bírálata ellen, mire Glück gyalázó kifejezésekkel bírálta a többségi nép viseletét. Az utazót hadbírótság elé állították és ügyében most hoztak ítéletet. Glücköt egyhavi elzárásra és kétezer lej pénzbüntetésre ítélték.

Nagy viharok voltak Észak-amerikában. Északamerikában óriási viharok pusztítottak. A vihar különösen Newyork környékén volt rendkívül erős. A szélvihar és felhőszakadás következtében nagyon sok ház összedült és hidakat sodort el az áradat. A viharban egy bombavető repülőgép lezuhant és három utasa meghalt. Egy autóbuzsi a vihar felborított, a szerencsétlenség alkalmával több ember meghalt. Áradások és földcsuszamlások követték a vihart.

Meghalt Mihály vajda egyik volt osztálytársa. Stroesti községben meghalt Mihály vajda egyik volt osztálytársa. A megyei prefektus Ófelsége Károly király és Mihály nagyvajda nevében koszorút helyezett a ravatalra.

Elütött a vonat egy szekert. Kupás Sándor, Diosigi gazdálkodó 14 éves fia kíséretében bort szállított Oradea-ra. A 145-ös számú órháznál át akart hajtani a sorompónál. Abban a pillanatban ért oda egy tehervonat és a szekert elkapta. A kisfiu azonnal meghalt, Kupás Sándort haldokolva szállították kórházba. A szerencsétlenséget az okozta, hogy Roman Ludovic ör a sorompót nem bocsátotta le.

Halált okozott a záptojás. Montevideóban, Uruguay fővárosában, különös szerencsétlenség történt. A közönség közül egyik színész rossz játéka miatt egy néző záptojásokat dobott a színpadra. Egyik záptojás egy színészt halántékon talált, a színész meghalt.

Uj könyv a szövetekezeti mozgalomról.

Románia magyarságának életében mind nagyobb szerephez jut a szövetekezeti mozgalom. Lapunkban sokszor foglalkoztunk ezzel a rendkívül fontos kérdéssel. A közelebről lezajlott szövetekezeti napok alkalmával bebizonyosodott, hogy a gazdasági élet minden terén fontos szerep vár a szövetekezetekre.

Közelebről érdekes könyv jelent meg a transylvániai magyarság szövetekezeti mozgalmáról. A könyvet Dr. Oberding József György írta.

A füzet három korszakot jelöl meg a transylvániai szövetekezeti mozgalomban. Az első korszak a mozgalom megindí-

tásától az uralom átvételéig terjed, a második korszak a gazdasági válság megjelenéséig, a harmadik pedig napjaink korszaka. A harmadik korszakban a mozgalom új eszmei tartalmat nyert s helyesen megállapítva feladatát, egy kisebbségi nemzetgazdasági rendszer kiépítésén dolgozik.

A tanulmány részletesen ismerteti a szövetkezeti mozgalom mindhárom ágát, a hitel, termelő, és értékesítő szövetkezetek megszervezését és működését. A könyv egy érdekes fejezetében, amelynek címe: „A szövetkezeti gondolat és a transzilvániai magyarság” megállapítja szerző, hogy a szövetkezetek tevékenysége csak úgy

válhat igazán hasznossá és oldhatja meg teljes egészében célkitűzéseit, ha a közvélemény jóindulatúan együtt dolgozik vele, támogatja munkáját. A szövetkezeti mozgalom a transzilvániai magyar kisebbség egyik legfőbb erejévé vált s mi sem mutatja jobban fontosságát, mint az, hogy a fiatalság mind lelkesebben és több feladatot vállalóan kapcsolódik bele.

Veszétség a bivalyok között.
Mera, Clujmegyei községben több bivaly megveszett. Tekintettel arra, hogy a Merai-ak Cluj-ra is szállítanak tejet, az ügyben szigorú vizsgálatot indítottak.

Bekalifikázott gabonaföldek. A svájei gabonakisérletli állomáson drótháló alatt termesztik a gabonafajtákat, hogy minél sulyosabb s az időjárásnak minél ellenállóbb, gyorsan beérő új gabonafajtát hozhassanak létre. Erről közöl rendkívül érdekes, képpel illusztrált cikket Tolnai Világlapja új száma. A legkiválóbb magyar írók novelláin, a kitünő cikkek dus során és a nagyszerű folytatásos regényen kívül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 10 lej.

Sulyos szerencsétlenség történt egy lengyel acélgyárban. Lengyelországban a korponai acélművek egyik üzemében kátránnyal telt katlan robbant fel. Tizennyolc munkás sebesült meg. Őt ember állapota életveszélyes.

Óriási jégeső volt Debrecen vidékén. Debrecen vidékén jégeső sepegt végig. Az itéletidő alkalmával a jég sok állatot vert agyon. Negyvenkét ház tetejét sodorta el a vihar.

Farkasok Treiseaune megyében. A Treiseaune-i havasi legelőkön nagy kárt tesznek az állatállományban a farkasok. Közlelőbről Ghelinta és Martinus község határában dézsmáltak meg a juhnyájukat.

A kenti herceg meglátogatta Pál jugoszláv régens herceget. Mária királyné temetéséről hazatérőben, a kenti herceg meglátogatta Pál jugoszláv régens herceget. Kisérétében volt felesége is.

Rövid hírek

Megállapították a királyi tanácsosok illetményét. A királyi tanácsosok illetményét havi 50 ezer lejben állapították meg. Jorga tanár és Anghelescu volt miniszter, királyi tanácsosok illetményeiről az állam javára lemondtak.

Jók a júliusi adóbevételek! A pénzügyminiszter jelentése szerint július hónapban 212 millió lejjel folyt be több adó, mint a múlt évnek ezalatt a hónapja alatt.

A holland trónörökös nő második gyermekét várja. Julianna holland trónörökös nő ismét anyai örömök előtt áll. A holland nép reméli, hogy száz év után végül fia trónörökös születik az Orániai uralkodóházban.

Szabad a katonáknak hosszú hajat viselni! Rendelet törvénnyel szabályozták a katonaság hajviseletének kérdését. A rendelet szerint a katonák az összes fegyvernemeknél viselhetnek hosszú hajat, amelyet tetszés szerinti formára fésülhetnek. A szakállviselet kérdését esetről-esetre bírálják el.

Villám csapott egy kolostorba. Az Arges megyei Daesti-i kolostorba villám csapott. A kolostor leégett. Csak a szent Bibliát sikerült kimenteni.

Nagy lopás történt az orsovai postán. Az orsovai posta vezetői egy százezer lejes pénzeslevelet felbontottak és a pénzt maguk között szétosztották. A bűnös tisztviselőket az ügyészség letartóztatta.

Nagy beteg Gömbös Gyula özvegye. Gömbös Gyulának, az elhunyt magyar miniszterelnöknek a felesége sulyos beteg.

Transzilvánia legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lej.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mit kell a gazdának tudni az állatok gyógyításáról?

— Háziállataink férgek által okozott betegségei. —

A rüh-betegségről általában.

A rühösség úgy az ember, mint az összes háziállatainkon előforduló bőrbetegség, melyet nagyon apró állatkák, a rühatkák okoznak. A rühös állat bőre állandóan viszket, az állat dörzsölődik, a fogával rágja a viszketős helyet, aminek következtében a bőr gyulladásba jön. Apró hólyagok keletkeznek, melyek felpattanva a bőrön nedves varrokat képeznek. A varrokból a szőrök kihullanak, a bőr kérgessé, ráncossá válik. Főleg a juhok és a lovak szenvednek rühességben, de mint előbb is említettem, minden állat megkaphatja. Mint általános nyájbetegség a juhokra nézve veszélyes, mert a nagy gyapja miatt a rüh télen nehezen kezelhető és a nagyfokú elterjedés sokszor senyvességre és ebből kifolyólag elhullásra vezet.

Többféle rüh van, de általában úgy a fejlődésben, mint a kártételben hasonlatosak. A him egy harmad, a nőstény egy fél milliméter hosszú teknősbéka-hoz hasonló lapos féreg. Rendkívül szapora jószág, egyetlen nőstény rühatka 3 hónap alatt másfél millióra szaporodik. Mivel a rüh az állatok vérével táplálkozik, magától értetődik annak rendkívül káros volta. A fertőzés úgy szokott bekövetkezni, hogy a rühös állat az egészségeshez dörzsölődve az atka átmászik, vagy a szerszámmal viszik át egyik állatról a másikra. Ha vakarodzás közben az állatról egy rühatka leesik, az száraz helyen 4-5 nap múlva elpusztul, nedves helyre jutva azonban egy hónapig is él, és ha közbe élő állatra kerül, ott megtelepszik, gyorsan szaporodik és rühessé teszi az állatot. Hányszor fordult elő már, hogy a gazda a lovait tudatlanul olyan

helyen volt kénytelen kifogni, ahol azelőtt rühös ló volt kötve. Három-négy hét múlva veszi csak észre, hogy az állatja vakarózik, göbök képződnek rajta, vagyis rühös.

A lovak rüh-betegsége.

A rühösség kezelését lovaknál nem elég csak a betegnek látszó testrészen elvégezni, hanem mindig az állat egész testén kell elvégezni. Mielőtt a tulajdonképpeni orvosságot vinnék a ló testére, először az egész testet alaposan lemossuk kefével és szappanos vízzel. Ezzel a pörkök meglágyulnak és így az orvosság hatékonyabb lesz.

A háboru alatt a rühös lovakat a következő szerrel gyógyították: 1 liter petróleumot összekevernek 1 liter mézsvízzel és ezen keverékkel az egész lovat puha ronggyal be kell kenni, dörzsölni nem szabad. A hosszú sörény- és farokszőröket előbb le kell nyírni, hogy mindenütt alaposan érje az orvosság. A bekenést 3 naponként háromszor-négyszer meg kell ismételni. Majd a negyedik bekenés után két napra az egész állatot alaposan le kell csutakolni szappanos vízzel. Minden szerszámot, jászlat, az olyan helyeket, ahová a ló hozzádörzsölődhetett, 5%-os kreolinos vízzel le kell mosni. A ló le fog kopaszodni, de 6 hét múlva a szőr újból ki fog nőni. Az orvossághoz szükséges mézsvizet úgy készítjük, hogy 1 kiló oltatlan meszet beoltunk 15 liter vízbe és 24 órai állás után a méz tetején képződő vizet leszűrjük és ebből használunk 1 liter mézsvizet. Nehogy valaki a sűrű meszet használja, hanem csak a szép áttetsző folyékony mézsvizet szabad orvosságnak felhasználni.

Bodor Kálmán.

Olvassátok a „Keleti Ujság“-ot!

Hogyan termeljük a korai krumplit?

(Koncz Lajos könyvéből.)

— Egyben felelet tanácskérő levélre. —

Korai krumplit leggyorsabban melegágyban tudunk termelni. Ha ez költséges volna és mégis nagyon korán szeretnénk friss krumplihoz jutni, kövessük az alább ismertetett eljárást. Julius végén vagy augusztus kezdetén a korai fajtából, úgy mint a tavaszi időben szoktuk, egy bizonyos területet ültessünk be. Ha száraz idő jár, hetenként 1—2-szer öntözzük meg.

8—10 naponként permetezzük bordói lével, különben termelése nem sikerül. A további eljárás ugyanaz, mint a rendes viszonyok között termelt krumplinál, vagyis egyszer kapáljuk és egyszer töltögetjük a kikelés után. Így elérjük azt, hogy ősz végére tojásnagyságu gumók fejlődnek, melyek tavasszal legkeresettebbek lesznek a piacon. Az így termelt gumók a földben telnek ki; éppen ezért, hogy a fagytól védjük, a fészkekre még huzunk földet és az egész táblát szalmás trágyával takarjuk be. Tavasszal, már mikor a föld fagy felenged, a legkorábbi friss krumplit magas áron értékesíthetjük a piacon. Ezzel a termelési móddal csak homokos és nem talajvizes területen ajánlatos kísérletezni. A kiszedett krumpli helyén bármilyen kerti növény megterem.

Hare a darazsak ellen.

A gyümölcs és szőlő érésével egyidejűleg megjelennek a darazsak. Különösen a finom szilvában, körtében és a szőlőben okoznak nagy károkat. Elsősorban is a darazsak fészket kell felkutatni. A darazsfészkek rendszeren rejtett helyen van, azért

szorgalmasan át kell vizsgálni a padlásokat, ereszek alját, odvas fákat, elhagyott ürge- és pocoklyukakat, a szemétre kidobott rossz vödört, fazekat, süti cserjéket, falak repedéseit, mert ilyen helyeken fészkel a darázs. A jövő-menő darazsak elárulják fészük helyét.

Ha fészket megtaláltuk, akkor annak helye szerint más és más lesz az irtási mód is. A padláson, eresz alatt levő fészket estének idején, mikor minden darázs a fészekben van, zsákba huzzuk, azután a zsák száját összekötve, a fészket darazsastól leszakítjuk. A zsákot darazsastól együtt forró vízbe dobjuk, hogy ott elpusztuljon a darázs. Ha földi lyukakban, odvas fában találjuk a fészket, akkor annak minden nyílását (lehet több bejáró is) eltömjük egynek kivételével, ebbe azután egy jó pohár szénkéneget vagy benzint öntünk és betömjük ezt a nyílást is földdel. Ezt a műveletet is este vagy hajnalban kell végezni, amikor minden darázs otthon van. Ha rossz edényben van a fészek, azt mindenestől leforrázzuk.

A kóborló darazsak összefogására darazsfogóüveget használhatunk. Ez egy közönséges befőttes üveg, melyet félig megtöltünk vízzel higitott ecettel, savanyu borral, az üveg felső részét pedig bekenjük gyümölcsizzel vagy sziruppal, gyümöcslével. Az így elkészített üveget azután bekötjük közönséges papirossal és a papiros közepébe ujjal lyukat ütünk, hogy azon keresztül a darázs az üvegbe juthasson. A felszerelt üveget a darázsjárta helyeken kikötjük a megvédendő fákra, szőlőben a karókra. A belebuvó darázs a benne levő lébe belefulladás az üveg tele van rovarhullával,

akkor azt kiöntjük és újra kikötjük. Hogy mennyi üveget kössünk ki, az attól függ, hogy milyen sok a darázs. Ez a darazsfogó üveg mindjárt a baj kezdetén alkalmazva, ki-tünő szolgálatot tesz. A darázsveszedelem nem fog elhatalmasodni.

Gondozni kell az öntözőkannákat!

Az öntözőkanna rendszeren nagyon hamar tönkremennek, mert nem szokták azokat gondos kezelésben részesíteni. Az öntözőkanna pedig rendes gondozás mellett sokáig eltart. Használat után az öntözőkannát szárítsuk ki olyan módon, hogy szájával felfele fordítva karóra vagy lécre huzzuk. Használat után az öntözőkanna rózsját mindig levesszük és egy karóra tüzzük, hogy teljesen kiszáradjon. Sohasem szabad a kannába éjszakán át vizet hagyni. A legcsekélyebb mennyiségű víz is rozsdásodást okozhat és a kanna kilyukad.

A festett, vagy lakkozott öntözőkannákat időnként szalmiákos vízzel kell lemosni és azután olajjal kell bekenni.

Hogyan takarmányozzuk a süldőket?

A süldőkor 4 hónapos kortól 12 hónapos korig tart. Ekkor nélkülözhetetlen a legelő, a legeltetés. A szabad levegőn való folytonos szaladgálás, mozgás következtében megedződik, erős, széles csontozatává nevelődik. Erős, széles csontozat nélkül nem tehetünk szert fejlett testalkatu állatra. A jól fejlett csontalapon sok zsír és hús rakódhat le, de még az ilyen szélescsontu állat belső szervei is jobban kifejlődnek, tehát tenyésztésre is alkalmasabbá válik. Legelő nélkül ezért nem le-

Mullató

Jégviharban.

Széles kedvvel négy fiúcska
Játszott kinn az udvaron;
Egyszerre az ég sötét lett,
Oly sötét, mint a korom.
Hirtelen jött harsogó szél,
Sűrű porfelhőt kavart,
Hozva zúgó barna szárnyán
Ég- s földrengető vihart.

A por és a szél a szobába
Kergeté a négy fiút,
3 félve ott, mint gyenge bá
Valamennyi összebütt.
Allakon a zápor és jég
Nagy szemekben hogy kopog!
Mintha mindjárt szétszakadna,
A ház, úgy recseg, ropog,

Egy ijesztő csattanásra
Még vadabban vág a jég,
Csörömpölve hull az ablak...
Óh, nagy Isten, itt a vég.
Benn a szertepattanó jég
Táncol, ugrál, úgy ijeszt,
Felsikolt három fiúcska
S nagy fenszóval sirni kezd.

Egy azonban, bárha ő is
Oly sápadt, mint a halott,
Összekulcsolt kézzel ott áll
S bátran szól: „Ne sirjatok,
Imádkozzunk, jó az Isten...“
Felcsillannak a szemek,
S négy kis gyermekajk susogva,
Buzgón hő imát rebeg.

Vargha Gyula.

Az ő uralom tö vénye.

1. Uralkodni akarok a nyelvemen, nem engedem meg, hogy aljas, vagy káromló szavakat ejtsen. Gondolkodni akarok, mielőtt beszélek. Mindig igazat akarok mondani, minden kertelés nélkül;

2. Uralkodni akarok a természetemen és nem akarom elveszteni önuralmam, ha visszatetsző emberekkel, vagy kellemetlen dolgokkal kerülök szembe: még akkor sem, ha jogos a felháborodásom valamely igazságtalanságon, vagy hazugságon;

3. Ellenőrizni akarom gondolataimat és nem engedem meg, hogy bolondos kívánság elrontsa okos föltevésemet.

4. Ellenőrizni akarom cselekedeteimet. Gondos és takarékos akarok lenni és rendületlenül azon lenni, hogy helyesen cselekedjem.

5. Nem teszem nevetségessé, sem nem mocskolom másnak a jellemét; meg akarom tartani önbecsülésemet és segíteni másoknak, hogy ők is megtarthassák,

Az igazság törvénye .

1. Nem akarok gyanakodó lenni, hogy igazságtalanságot ne kövessék el, elszietett véleményalkotásoktól óvakodom, hogy a tényekben tévedés ne essék.

2. Tekintet nélkül, hogy kedvemre való-e, vagy kedvem ellenére, az igazságot vallom; megvetem a kisértést, hogy barátaim vagy a magam érdekében hazudjam; sem el nem titkolom az igazságot azoktól, akiknek joguk van tudni róla.

3. Pontosan akarok látni és hallani, meg akarok tanulni gondolkodni, hogy új igazságokat fedezhessek fel.

Dánia népszerű uralkodója: X. Keresztély.

— Kopenhágai levél. —

Dánia, — ha a kormányzásban érvényesülő világnézet szerint csoportosítjuk az országokat, — kifejezetten *baloldali állam*. Évek óta szociáldemokrata kormány áll az ország élén s a kormány mögött szinte töret-

elöljárójával, beutazik a fővárosba és minden különösebb akadály nélkül meglátogathatja a királyt, hogy személyesen mondja el panaszait. A király, a trónörökös és az uralkodói család tagjai állandó érintkezésben állnak a néppel. A király minden ünnepeken megjelenik, elvegyül a nép között s gyakran megesk az is, hogy rangrejtve, magánosan vág neki az országnak, s a nép csak akkor tudja meg, hogy a király járt ott, amikor az „idegen urnak“ elmondott panaszokra gyors orvoslást kapnak.

Az uralkodó közvetlenségéről szinte naponta olvashatunk érdekes történeteket a dán lapokban. Ezek közül az esetek közül érdemesnek tartunk néhányat elmondani.

A király egy alkalommal vadászaton vett részt. Miközben a vadat üldözte, messze

elmaradt kíséretétől. Üldözés közben egy kertész veteményes földjén vágatott át, de vesztére, mert a kertész a ló elé ugrott, megragadta a zabláját és felszólította a királyt, hogy azonnal kövesse a csendőrségre, mert az ő földjén engedelmével nélkül nem mehet át idegen. A király előbb alkudozni próbált, felajánlotta, hogy minden kárát megtéríti, csak

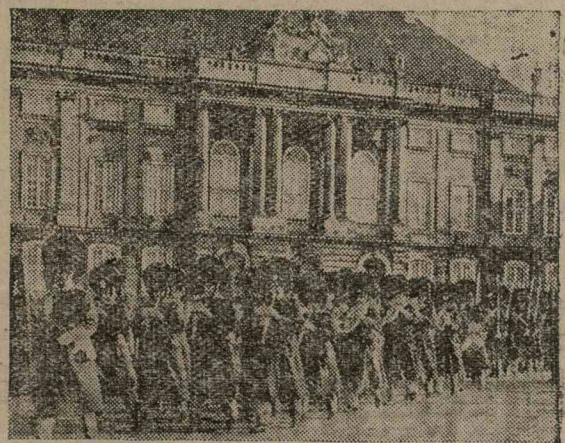

Keresztély dán király Frederik trónörökös és Ingrid trónörökösné társaságában a kopenhágai mezőgazdasági kiállítás megnyitásán.

len egységben sorakozik fel a dán nép. Dánia mégis — *királyság*. Öfelsege X. Keresztély király trónját nem separték el a világháború után egész Európán végigszántó viharok és nem veszélyeztetni semmiféle forradalmi áramlat, mert X. Keresztély nemcsak uralkodója a békés kis északi országnak, hanem legnépszerűbb embere is, az ország minden polgárának szinte személyes barátja.

X. Keresztélyről, az északi Harun al Rasidról, valóságos legendagyűjtemény él a nép ajkán, s népszerűségére mi sem jellemzőbb, mint az, amit egyik dán kartársam mondott, amikor a kérdést szöbáhozottam előtte: „Ha Dánia államformája történetesen köztársasággá alakult volna át, ennek a köztársaságnak csak X. Keresztély lehetett volna az elnöke.“

Az uralkodó és a nép közötti kapcsolat igen közvetlen. X. Keresztély nem él megközelíthetetlen magasságban a népe felett és minden nehézség nélkül bárki kaphat királyi meghallgatást. Ha valamilyik seelandi, vagy grönlandi földműves elégedetlen falujának

Örszéváltás a kopenhágai királyi palota előtt.

engedje tovább. A kertész azonban ragaszkodott hozzá, hogy a csendőrségnek is jelentsék a dolgot, mert *aki az ő földjére lép, annak büntetést kell fizetnie.*

— *Senkit sem engedne át földjén?* — kérdezte a király, amikor látta, hogy a kertész sehogy sem akar békülni.

— *De igen. A királynak talán megengedném, de az tudja a rendet...*

Nem volt mit tenni, a király igazolta magát, megfizette az okozott kárt s folytathatta útját. A vad azonban akkor már messze járt.

A másik esetet a storszlöngroi több mint hatkilométeres s Dánia két szigetét összekötő tengeri hid felavatása alkalmából írták meg a lapok.

Az ünnepélyes hidavatáson a német külügyminiszter is résztvett, s mikor bucsút vett az uralkodótól, aki szintén megjelent az ünnepségen, átadta a királynak a német kormány hivatalos meghívását:

— *Felség, boldogok volnánk, ha rövidesen Németországban üdvözölhetnénk.*

A király így válaszolt a meghívásra:

— *Nézze, kedves miniszter ur, szívesen eleget tennék az önök meghívásának, de a dolog nem olyan egyszerű. A saját országában még gyalogosan is utazgathat az ember, de ha idegenbe megy, tengernyi kiséretet s egy egész udvari vonatot kell mozgósítani. Ez pedig bizony költséges mulatság...*

Vékás Lajos dr.

A bárány mája.

Krisztus urunk, a földön jártában-keltében, egyszer egy nagy pusztaságon utazott keresztül gyalogszerrel. Amint ment, mendegélt, látja, hogy az út szélén egy nagy kamasz legény heverész. Kérdi Krisztus:

— *Hát te mit csinálsz, fiam?*

Felelte a legény:

— *Süttetem a hasamat a nappal.*

— *Hát nem jobb volna, ha valahová beszegődnél szolgának?* — kérdezte Krisztus.

— *Hisz én beszegődném,* — mondotta a legény — *de senki sem fogad fel.*

— *No,* — mondotta Krisztus, — *én fel fogadlak, s ha becsületesen szolgálsz, jó pénzt fizetek.*

A legény nagy nyújtózkodva fölkel a földről s cammogott Krisztus urunk után. Utközben Krisztus urunk megéhezett, betért egy juhásztanyára, ott három ezüstpénzen egy bárányt vett, azzal tovább mentek s egy fának árnyékában letelepedtek.

Mondja Krisztus:

— *No fiam, eredj be a faluba s kérj valamelyik háznál egy kis sót és paprikát, addig én elkészítem a bárányhust.*

— *Nem megyek én,* — mondotta a legény — *nem vagyok én kéregető koldus.*

— *Hát jól van,* — mondotta Jézus — *én bemegyek a faluba, te addig nyuzd meg a bárányt és csinálj jó tüzet.*

Bement Krisztus a faluba, s azalatt a legény megnyuzta a bárányt, nagy tüzet ra-

kott, a húst megsütötte s mire Krisztus visszatért, a bárány máját megette.

— *Hát a mája hol van?* — kérdezte Krisztus, amint a bárányhusra tekintett.

— *Miféle mája?* — kérdezte a legény csodálkozva. — *Nincs a báránynak mája!*

— *Már hogyan volna,* — mondotta Jézus. — *Minden állatnak van mája, éppen mint az embernek.*

— *Már én csak jobban tudom,* — erősködött a legény. — *Apám, nagyapám s minden nemzetségem juhász volt, én is az voltam míg a gazdám el nem kergetett, hát csak tudom, hogy a báránynak nincs mája.*

Amig így vikkolálódtak, odajött két ember, akik a gunyájukról mészárosoknak látszottak. — *Megszólítja Krisztus:*

— *Atyafiak, kenjtek, úgy látszik, mészárosok, tegyenek igazságot köztünk. Van-e a báránynak mája?*

— *Hát hogyan volna,* — mondották a mészárosok, — *van bizony, mint minden tevertett állatnak a világon.*

De hiába erősítették a mészárosok, a legény váltig amellett maradt, hogy lehet mindenféle állatnak mája, de a báránynak nincs.

Hát jól van, látta Krisztus urunk, hogy hiába beszél ennek a legénynek, akárcsak a földnek beszéljen, megették a bárány húsát s azzal tovább mentek. Mennek, mendegélnek s egyszer beérnek egy faluba. Hallják, hogy a földesúrnak egyetlenegy leánya halálán

van, hittak mindenfelől csodadoktorokat, de egy sem tudta meggyógyítani. Krisztus urunk egyszeribe ment a földesúrhoz, s ajánlotta magát, hogy ő meggyógyítja a leányt. Azt mondta, hogy hirtelenében építsenek egy kis házat téglából, abba a házba egy kemencét, de ne legyen a házon se ablak, se ajtó. Fűtsenek be a kemencébe jól.

Fölépitik a házaeskát nagy hirtelenséggel. Krisztus a beteg leányt fölveszi az ágyból, viszi a házaeskába s Isten csudája, se ajtó, se ablak nem volt a házaeskán, ő előtte megnyílt, bement utána a legény is. Akkor egy kardot adott a legény kezébe s mondta neki:

— Vágd le ennek a leánynak a nyakát.

— En-e? — modotta a legény. — Semmiféle nemzetségem nem volt gyilkos, én sem leszek az.

— Hát jól van, levágom én, — mondotta Jézus Krisztus.

Levágta a leány nyakát, a testét beledobta a tüzes kemencébe s hamuvá égette. Akkor a leánynak a szive tájékáról elvett egy marék hamut s mondá:

— Kelj fel és járj.

És im, abban a pillanatban a hamu meg-elevenedett, a beteg leány fölkel és járt, s hétszerte szebb volt, mint annakelőtte.

A földesur örömében temérdek aranyat és ezüstöt adott Jézus Krisztusnak s mikor a legény ezt látta, azt mondta:

— No uram, én többet nem szolgállok, add ki a béretem.

Gondolta magában, most már ő is tudja ezt a mesterséget, majd sok pénzt szerez azzal.

— Jól van, — mondta Krisztus urunk, — tiadom a béreidet, mehatsz Isten hírével, hanem elébb mondd meg nekem, hogy hová lett a báránymája?

— Én nem tudom, én nem láttam, — erősítette a legény, s most is csak azt mondom, hogy a báránynak nincs mája.

Krisztus urunk azért mégis kifizette a legénynek a bérét. Elváltak egymástól, az egyik ment keletnek, a másik nyugatnak.

Ment a legény hetedhét ország ellen, s hát, amint egy faluba ér, hallja, hogy egy nagy urnak a leánya halálos beteg.

— No, ez jó, — gondolta magában a legény, ő már tudja, hogyan kell meggyógyítani a halálos betegeket. Ment tüstént ahoz a nagy urhoz s jelentette, hogy ő csodadoktor s jó pénzért meggyógyítja a leányt. Megegyeznek mindjárt háromszáz arany forintban. Építtetett ő is egy házaeskát, a házaeskába kemencét, a házon nem volt sem ajtó, sem ablak, de bezzeg ő előre bement a leánnyal, mert félt, hogy előtte nem nyílik meg, mint Jézus Krisztus előtt. Amint a házaeska felépült s ketten maradtak, a legény levágta a leánynak a nyakát, bedobta a tüzes kemencébe, mikor aztán porrá s hamuvá égett, ta-
álomra kimarkolt a hamuból s mondta:

— Kelj fel és járj.

De bizony annak mondhatta, nem kelt fel. Kimarkolt még egy marékkal, mondta annak is: — kelj fel és járj. Mondhatta bizony, nem kelt fel. Próbálta tízszer, huszszor, százszor is, mindhiába. Azalatt telt az idő, elmult egy óra, el keftő, három, nyugtalankodni kezdett a leány apja, anyja, az atyafiság, betörök a házaeskának az oldalát, s hát hült helye a leánynak. Nőszá, fogták a legényt, vitték a törvény elé s ott mindjárt akasztófára ítélték.

Még az éjjel felállítják az akasztófát, korán reggel viszik a legényt, akasztófa alá állítják, tenger nép esődült össze, lesték, várták, hogy mi lesz. Amikor éppen a hurkot a nyakába akarnák vetni, meglátja a legény a tenger nép között Jézus Krisztust. Nagyot kiált:

— Gyere uram, gyere, segíts, mert különben felakasztanak!

Odamegy Jézus Krisztus, elmondják neki, hogy mi történt, miért akarták felakasztani a legényt.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA” Biztosító Részvénytársaság

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni.

— Hagyjátok, — mondotta Jézus, — ne akasszátok fel, én majd azt a leányt feltámasztom.

Hát csakugyan a legényt nem is bántják, csődült a nép Jézus Krisztus után, ment vele a legény is, de Jézus Krisztus utközben is kérdezte a legénytől:

— Te legény, megszabadítottalak a haláltól, most már csakugyan mondd meg, hová lett a bárány mája?

— Isten úgy segítjen, nincs a báránynak mája.

Hát jól van, Krisztus tovább nem faggatta, ment a kemencéhez, ott a leány szive tájékról fölmerített egy marék hamut s mondta:

— Kelj fel és járj.

A hamu abban a pillanatban megelevenedett, fölkel a leány, járt és hétszerte szebb volt, mint annakelőtte.

Bezzeg a leány apja lefizette mindjárt a háromszáz arany forintot Jézus Krisztusnak.

Elveszi a pénzt Krisztus urunk, leönti az asztalra, elkezd számolni s három részre osztja a háromszáz forintot.

Kérdi a legény:

— Mit csinálsz uram, minék számolod pénzt három felé, hiszen ketten vagyunk.

Mondá Jézus:

— Az első csomó az enyém, mert én gyógyítottam meg a leányt. A második a tiéd, mert te vállaltad fel a gyógyítást.

— Hát a harmadik?

— A harmadik azé lesz, aki a bárány máját megette.

— De bizony, Isten Jézus úgy segítjen, én ettem meg a bárány máját!

— No bizony, ha te etted meg, el is visznek az ördögök, — mondá Jézus, s abban a pillanatban, ahogy ezt Jézus mondotta, honnét, honnét nem, ott termett egy csomó ördög, nyakonesipték a legényt, s úgy elnyargaltak vele a pokolba, hogy többet ember szem nem látta.

Aki nem akar saját kárán tanulni

az feltétlenül rendelje meg

Koncz Lajos: Konyhakertészet

című most megjelent kitűnő szakkönyvét.

Küldjön be az alább megadott címre postautalványon 50 lejt, az utalvány-szelvényre jegegyezze fel nevét és pontos címét és azt, hogy a Konyhakertészetre küldi a pénzt és a könyv postafordultával portómentesen megérkezik. A könyv egyszeri elolvasásával már annyit tanulhat, hogy kertje jövődelmét a legrövidebb időn belül legalább 50 lejjel emelheti és így a könyv ára máris megtérül. Minden újabb átolvasás és a tanultak alkalmazása újabb jövedelemszaporodást jelent.

Cím: Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Könyvterjesztő osztálya, Cluj, Strada Baron L. Pop 5.

Apróságok • Adomák

Anyai szeretet az állatvilágban.

Rendi Árpád, előfizetők közli az alábbi kedves esetet. Falujában Páll János gazdálkodónál egy macska megkölykezett. A macska kölykezés után rövid időre elpusztult és a kismacskák anyja nélkül maradtak. A kismacskák ostromolni kezdték Páll János tizhónapos, kis egerészökutyáját. Addig rágták a kiskutya emlőit, amíg a kutya teje megjött és most a kutya neveli az elárvult macskakölyköket. A rendkívül érdekes eset megható példája, hogy az árvák iránti gondoskodás érzése az állatokban is megvan.

Fontosabb a közbiztonság, mint a borotválkozás!

Az indiai Nahan kerületben a hinduk és mohamedánok között napirenden vannak a véres verekedések. A hatóságok erélyes intézkedéseket tettek a

verekedések megszüntetésére. Elrendelték, hogy senki sem hordhat magánál vágó és szuroszerszámokat, sőt a verekedésre alkalmas késeket és eszközöket a házakból is összeszedték. Jellemző a rendelet végrehajtásának szigorúságára, hogy nyolc borbélyt megbüntettek, azért, mert a borotvákat és ollókat nem szolgáltatatták be a hatóságoknak. A büntetés indokolásában a hatóságok kimondták, hogy a közbiztonság fontosabb, mint a borotválkozás és nyiratkozás.

Mit kell tudni a koplaló gyógy-módról?

Az ókorban a bőjtöt az egyházak részben egészségi okokból rendelték el. Az akkori egészségügyi viszonyok mellett valóban nagyon jó hatása mutatkozott a bőjtnek. Természetesen emellett a bőjtnek magasabb vallás-erkölcsi jelentősége is van. Ujabbán a haladó orvostudomány megint divatba hozta a koplaló kurákat. A ta-

pasztalat azt bizonyítja ugyanis, hogy a szervezet megzavart anyagcseréjét táplálékmegegyenlőséggel vagy legalább szűkösen megszabott táplálékkal lehet legkönnyebben helyreállítani. Jó hatással van a rövidebb ideig tartó koplalás az ideg- és izomműködésre is. Az izmok órán át tartó koplalás mellett nemesak előbbi munkaképességüket tartják meg, hanem erejük még inkább fokozódik. A koplalás kezdetén a vérnyomás erősen alászáll, aminek véredényelmeszesedésben szenvedőknél van nagy jelentősége. Koplalás idején a szervezet a kívülről felvett táplálék hiányát saját szöveteinek feleslegéből igyekszik pótolni, de elsősorban a szövetekben kórosan felgyülemlett bomlási termékeket takarítja ki a szervezetből. Ezért van a koplalásnak jó hatása a beteges elhízásnál, a köszvénynél, a cukorbetegségeknel és az asztmánál. A koplalás egyúttal a bélesatorna működését is javítja s ezzel a szervezet ellenállóképességét és erőtartalmát növeli.

Hogyan őrizzük meg nyáron az élelmiszereket frissen, jég nélkül.

Nyáron a nagy meleg miatt az élelmiszerek nagyon könnyen romlanak. A legbiztosabban meg lehet őrizni az élelmiszereket hideg segítségével. Hogyha azonban nem áll rendelkezésünkre jég, úgy más

megoldáshoz kell folyamodni, hogy az ételek frissen maradjanak.

Nagyon jól el lehet tartani a húst nyári melegben egy-két napig, hogy ha ecetes vízbe mártott ruhába csavarjuk. Az ilyen módon becsomagolt húst hűvös, szellős helyre kell helyezni. Nagyon jó eltartási mód a következő: Az eltartandó hús- neműt savóval öntjük le. A savóban levő tejsaverjesztő csirák megakadályozzák, hogy a hús romlásnak induljon. Ilyen módon több napig el lehet tartani a húst. Vigyázni kell arra, hogy a savót naponként cseréljük meg a húsra.

A vaj is a könnyen romlandó ételek közé tartozik. Ha nincs jegünk nyáron, nagyon jól eltarthatjuk a következő módon: A vajat porcellán- vagy eszterédenybe lézagmentesen begyurjuk és a tetejére kevés sós vizet öntünk. Az ilyen módon eltett vaj hosszú ideig frissen marad. A vaj tetejére öntött sós vizet naponta egyszer-kétszer kicseréljük.

A sajt is könnyen megromlik nyáron. A kemény sajtokat ecetes ruhába csavarva tartjuk, mint a húst. A puha sajtokat üvegburával, vagy valamilyen edénnyel légmentesen elzárjuk.

Az olyan ételt, amelyik a legkisebb mértékben is gyanús, hogy megromlott, nem szabad elfogyasztani. A nyári meleg következtében megromlott ételek a legsúlyosabb mérgezéseket okozhatják.

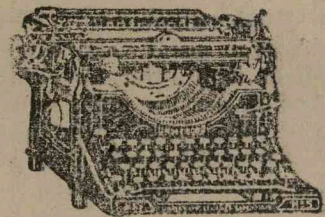
Kortársbeszéd Oroszországban.

— Megértük az időt, tisztelt barátaim, amikor minden ember azt teheti, amit akar. És ha nem teszi, kényszeríteni fogják rá!

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Írógépek

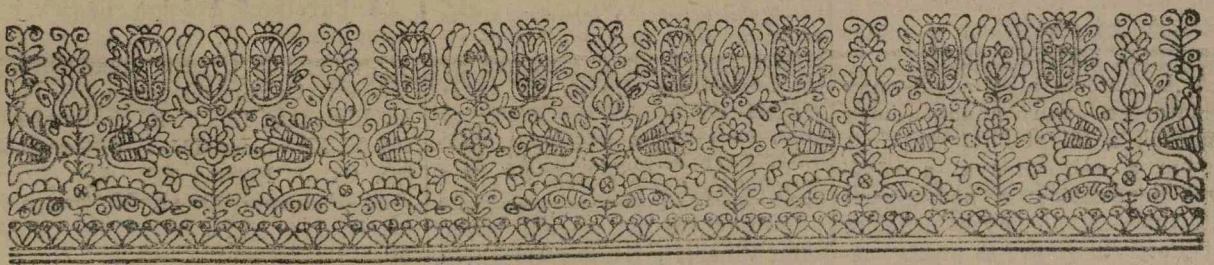
Smith Premier No. 60. Remington, Underwood és Corona írógépek gyári áron kaphatók

Gyári rektív amerikai és német írógép és sokszorosító kellekek-ből. Speciális javítóhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépek nagy raktár.

„RAPID”

ÍRÓGÉPVALLALAT
CLUJ, STR. REGINA MARIA 33

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt). könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdeklűek, a választ lapunkban adjuk meg.

T. Gy. Mujna. A Magyar Népből közölt híradás teljesen megfelel a valóságnak, azonban a nevezett szer még nem került forgalomba. Amennyiben a gyógyszert gyárilag előállítják és gyógyszertári forgalomba kerül, lapunkban közölni fogjuk. Egyébként ajánljuk, hogy időnként érdeklődjék orvosánál, vagy a körorvosnál, hogy a nevezett szer mikor kerül forgalomba?

M. Z. Aszalás alkalmával a gyümölcs nagyon sokat veszí sulyából. Minél több levét tartalmaz a gyümölcs, aszalás után, annál kevesebb sulyu lesz. Általánosságban azt mondhatjuk, hogy az aszalt gyümölcs eredeti sulyának egytizedére csökken le. Százkiló friss almából tiz-tizenkét kiló aszalt alma lesz. A körte kevesebbet veszít sulyából. 100 kiló körtéből 13–16 kiló aszalt körtét nyerünk.

L. J. A választott malacokkal nem szabad tisztán rozstot vagy rozskorpát etetni. Azt a tapasztalatot tették ugyanis, hogy a rozssal táplált malacok megbetegszenek. A betegség abban nyilvánul, hogy a malacokat görcsök gyötrik. Nagyon gyakran a görcsök következtében a malac pillanatok alatt elpusztul.

A. L. Öntözés alkalmával nagy jelentősége van annak, hogy nemesak a földet öntözzük meg, hanem a szórórózsával a növények levélzetére is nedvességet juttatunk. A növényzet levelére uttatott víz a port és piszkot le-

mossa a növények leveleiről és ezáltal elősegíti a növények életműködését. A levelekre jutott víz elpárolgása következtében a növény körül párák lesz a levegő és ez rendkívül kedvező a növények fejlődésére nézve.

T. E. Hozzánk intézett soraira a következőket válaszoljuk. A konyhakert trágyázására vonatkozólag a Magyar Népkiadásában megjelent Konez Lajos-féle kertészeti könyvben kap részletes utasítást. Küldjön be 50 lejt és postafordultával megküldjük a könyvet. A korai tavaszi krumpli termelésének módja is le van írva az említett könyvben. Ezt szemelvényképpen lapunk mai számában leközzöljük. Nem a krumpli fajtáját hívják olvasni, hanem a termelési módját. Csak akkor érhet el eredményt, ha van tavalyi vetőgumója. A harmadik kérdésre is feleletet kap a Konez Lajos-féle könyvben, egyébként pedig bármelyik magkereskedés szolgál megfelelő minőségű maggal.

K. M. Baita. Ha Ön nem szerepel az állampolgársági listában, az formailag azt jelenti, hogy Ön nem élvezheti törvényesen azokat a jogokat, amelyek a román állampolgárság következményei. Így nem szerezhethet falusi ingatlanokat sem. Amennyiben 1924-ban nem vették fel az állampolgársági listába és azután sem vette igénybe a többszöri törvényes alkalmakat, Ön ma már csak az ugynevezett naturalizációs eljárás alapján lehet román állampolgár, addig nem szerezhethet törvényes formában falusi ingatlanokat.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lejt. Legkisebb hirdetés 50 lejt. Aláírtkeresők részére 20 szóig 40 lejt. — Előfizetőinknek minden szó 3 vastagabb betűvel 6 lejt. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelígs leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Pálkafűző üst joggal eladó. Cím: Vinczeffy Sándor, Odorheiu.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

R. Gy. T. Covasna, B. L. Orastie, F. S. Lazarea, K. S. Gheorgheni, M. L. Stanciova.

Előfizetőinkhez! A hátrálékos előfizetőinkhez kitöltött postautalványt küldünk, fokozatosan, illetőleg mellékeljük lapjukhoz a folyó év végéig szóló hátrálékos utalványt. Kérjük ennek felhasználásával az utalványon feltüntetett összeget kiadóhivatalunkhoz beküldeni. Felszólítjuk azon hátrálékosokat, akik nagyobb összeggel tartoznak mint egy év, hogy igykezzenek a pénz beküldésével, mert ellenkező esetben nem biztosíthatjuk a lapküldést részükre. Ilyen hátrálékosunk nem sok van és ezek is ígéretet tettek arra nézve, hogy a hátrálékukat rendezik, tehát most ismét figyelmezteljük őket teljesítésére.

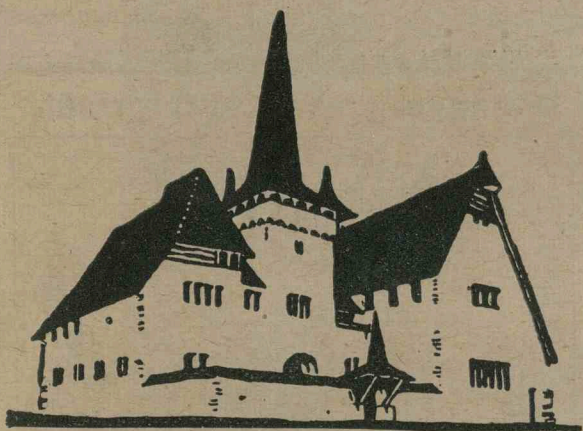
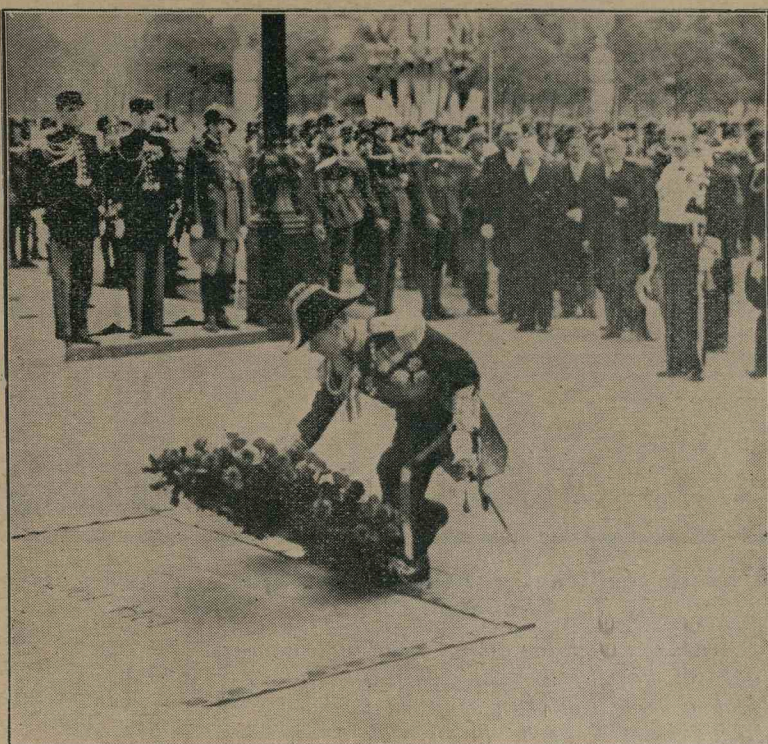
Többeknek! Kérjük címváltozást bejelentő előfizetőinket, hogy az új címmel egyidejűleg közöljék a volt lakáscímét is, hogy ezáltal az elintézés módja könnyebbé és gyorsabbá váljék.

R. Á. Kedves sorait megkaptuk. Mint lapunk mai számában olvashatja, az esetet megírtuk. Köszönjük ismételt, hogy ránk gondolt. Tekintettel arra hogy az esemény leírása lapunkban már megjelent, utólag fényképet ne küldjön. Kérjük azonban arra, hogy az érdekes eset további fejleményeiről később is küldjön értesítést lapunknak.

A következő befolyt pénzeket nyugtazzuk: R. Gy. T. Covasna 499, Coop. de Credit Timisoara 150, özv. O. S.-né Covasna 155, K. M. Pietroasa 150, F. B. Satumare 406, K. K. Vulcan 155, T. B. Ogesti 305, Cs. J. Petrila 155, özv. Sz. J.-né Padureni 150, I. M. Zagon 143, N. J. és N. A. Darlos 150—150 lejt.

Az angol király megkoszorozza Párizsban az ismeretlen katona síremlékét.

Az angol király franciaországi látogatásának egyik kiemelkedő jelenetét mutatjuk be képünkön. Az angol király koszorút helyez az ismeretlen katona sírjára. Az ünnepélyes esemény lefolyásánál magas francia méltóságokon kívül megjelentek a külföldi követekek is.

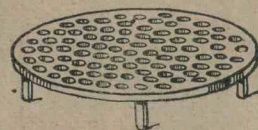
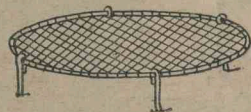
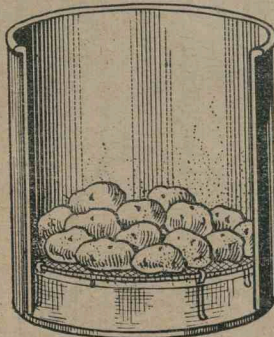
A Székely Nemzeti Múzeum. (Lásd első cikkünket.)

Tanuld meg!

Hogyan készíthetünk jóízű eledeleket krumpliból?

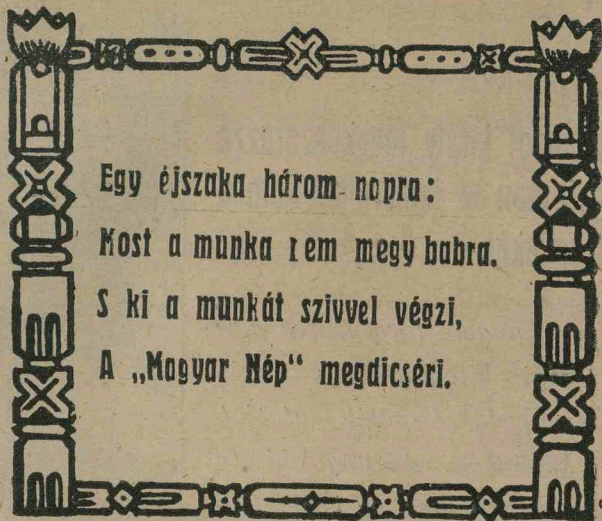
A krumpli a legismertebb és legegészségesebb eledel elkészítéséül szolgál és mégis nagyon kevesen tudják helyesen elkészíteni. Hogy a krumpli értékes anyagai, különösen pedig vitamin tartalma ne menjenek kárba, főzés előtt a krumplit nem szabad meghámozni. A legnagyobb hibát a krumpli főzésénél követik el azáltal, hogy nagyon bő vízben főzik.

A sok víz kilugozza a krumpli értékes anyagainak, a krumpliban levő vitaminok teljesen feloldódnak a vízben. Ezért a krumplit csak nagyon kevés vízben kell főzni. Elég, ha a fazék fenekén néhány ujjnyi víz van. Leghelyesebb a fazék fenekére fából vagy horganyozott drótból kis rácsot tenni, hogy a krumpli egyáltalán ne érjen be a vízbe és tisztán a vízhől fejlődő gőzök párolják meg. Az ilyen párolással készült krumpli rendkívül magas tápanyagtartalma és a vitaminjai is megmarad-

nak. Bármilyen anyagból könnyen elkészíthető a fazék fenekére alkalmazható krumplifőző rács.

Ha valaki egyszer megpróbálta a krumpli rácson való párolását, sohasem fogja másképpen készíteni, mert a rácson párolt krumpli ízletesebb a vízben főtt krumplinál.

Egy éjszaka három-napra:
 Most a munka rem megy babra.
 S ki a munkát szívvél végzi,
 A „Magyar Nép” megdicséri.

A szem sérülései gazdasági munkák közben.

Aratás és cséplés közben a gabonaneműek kalászatól, kapálás közben pedig a kukorica levélétől a szem gyakran szenved komoly sérülést. Tekintettel arra, hogy ezek a sérülések gyakran a szemre nézve végzetesekké válhatnak, az alábbiakban egy kiváló szemorvos erre vonatkozó kis cikkét közöljük. Kérjük olvasóinkat, hogy az elmondottakat szíveleljék meg.

Aratás idején gyakran csapódik a munkások szemébe kalász, vagy kapáláskor kukorica levél. Megkarcolja a szemgolyó felszínét. Az egészen kis karcolásból is súlyos szemlajt lehet kapni, azért, mert ezen a kis sérülésen, mint kapun keresztül, a gennyképző baktériumok behatolnak a szembe és néhány nap alatt

elgennyesedhetik a szem és nagy fájdalmak közt elvesz a látás. Sajnos, a munkások várni szoktak, hogy lássák mivé fejlődik a betegség, meg a munkaidőt sem akarják elvesztegetni, s csak akkor fordulnak szemorvoshoz, mikor már késő, s a látást már nem lehet visszaadni. Különösen azok ne várjanak egy napot sem a sérülés után, akiknek könnyezni szokott a szemük, mert azoknak sokkal több és veszélyesebb baktérium él állandóan a szemében, mint másnak.

A magyar disztítés alapformái.

Megható szavakal bucsuztatta az elhunytat a pap. Egymásután felsorakoztatta annak kiváló tulajdonságait és érdemeit.

Az özvegy perceről-percere nyugtalanabb lett és egyszerre csak hirtelen megszólalt:

— De tiszteletes ur, ha ez mind igaz, akkor ez nem az én uram, akit most itten temetünk.

Tükrösökről mutatunk be néhány disztítést. Szembeszökő a mértani formába (kör) foglalt rózsaszín disztítés ismétlése.